परदेशामध्ये घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारांवर आणि भारतामध्ये विशेषज्ञांकडून घेतलेल्या उपचारांवर केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती तसेच अग्रिम देण्याबाबत मार्गदर्शक तत्वे -- एकत्रित आदेश.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
निर्णय क्र. एमएजी १०९९/प्र. क्र. २३८/आरोग्य - ३
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक:-१९ ऑगस्ट, १९९९

निर्णय :-

महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करण्याकरिता निर्गमित केलेले शासन निर्णयक्र. [१]एमएजी/१०८४/४१५७/सीआर १५६/आ. ९, दिनांक२९. ४. ८५ [२] एमएजी/१०८३/४११९/पीएच ९/ दिनांक २१. ८, ८५ [३] एमएजी/१०८८/३८३७/आ. ९, दिनांक २३. १. ८९ व [४] एमएजी/१०९५/सीआर ४५/आरोग्य-७, दिनांक १५. ११. ९७ अधिक्रमीत करुन पुढील प्रमाणे एकत्रित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत :-

परदेशातील वैद्यकीय उपचार :-

१. [एक] नियमानुसार परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारांवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती देण्यात येऊ नये.

[दोन] वरील [एक] येथील तरतूदीस केवळ अपवादात्मक प्रकरणी भारतामध्ये जे अद्याप व्यापक प्रमाणात उपलब्ध नसतील अशा प्रकारचे उपचार आवश्यक असणाऱ्या आणि ज्यामध्ये शासकीय कर्मचाऱ्यांची, वैद्यकीय सल्ल्यावरुन त्यांच्या स्वतःच्या खर्चाने उपचारासाठी परदेशात जाण्याची इच्छा असेल त्यावेळी यापुढे दिलेल्या निर्देशानुसार स्थापन करावयाच्या वैद्यकीय मंडळाने अशी प्रकरणे योग्य ठरविली तर संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी प्रतिपूर्ती देण्यासंबंधीचे प्राधिकार द्यावेत परंतु अशा प्रकरणी करण्यात येणारी वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती ज्या आजारावर भारतामधील मुंबईतील जसलोक हॉस्पिटल येथे उपचार घेतले असते तर जितका खर्च आला असता तितक्या खर्चाइतकी मर्यादित ठेवण्यात यावी अशा प्रकरणांमध्ये रुग्ण आणि/ किंवा त्याची सोबत करणाऱ्या व्यक्तीच्या विमान भाड्याच्या प्रतिपूर्तीचा प्रश्न विचारात घेण्यात येऊ नये.

[तीन] खाली नमूद केलेल्या आजारावरील उपचार अद्याप भारतात सर्वसाधारणपणे उपलब्ध नाहीत, असे संचालक, आरोग्य सेवा यांनी प्रमाणित केलेल्या प्रकरणी जे कर्मचारी स्वतःच्या खर्चाने परदेशात उपचार करण्यास तयार असतील, अशा प्रकरणी, परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीचा विचार करण्यात येईल.

एच-६४२(डी)(३५००-८-९९)-१

(१) मूत्रपिंड, मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया [कॅडेव्हर किडनी ट्रान्सप्लान्ट]

(२) ज्यांच्यावर पूर्वीच परदेशात हृदय उघडणी शस्त्रक्रिया [बायपास सर्जरी] झालेली आहे अशा रुग्णाच्या बाबतीत पुन्हा रक्तवाहिनी शस्त्रक्रिया करणे [रिव्हॅस्कुलरायझेशन]

(३) अस्थिमज्जा प्रतिरोपण [बोन मॅरो ट्रान्सप्लॅन्ट]

(४) अतिनिकट दृष्टिदोष [मायोपिया] विकार असणाऱ्या रुग्णाचा शस्त्रक्रियेद्वारा दृष्टिदोष सुधार.

(५) जटील नील हृदयव्याधि [सायनोटिक-हार्ट-डिसीज] आणि हृदयविकार निश्चित नसलेल्या अर्भक.

२. (एक) परदेशी उपचार घेण्यासाठी आवश्यकता प्रमाणित करण्याकरिता संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली वैद्यकीय मंडळ स्थापन करण्यात आलेले असून त्यामध्ये पुढील सदस्यांचा समावेश आहे.

(१) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा [कुटुंब कल्याण, माता बालक यांचे आरोग्य आणि शालांतील मुलांचे आरोग्य] पुणे.	सदस्य
(२) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	सदस्य
(३) वरिष्ठतम प्राध्यापक, औषध वैद्यक शास्त्र ग्रॅन्ट वैद्यक महाविद्यालय, मुंबई.	सदस्य
(४) वरिष्ठतम प्राध्यापक, शल्यचिकित्सक शास्त्र, ग्रॅन्ट वैद्यक महाविद्यालय, मुंबई	सदस्य

प्रतिपूर्तीसाठी करावयाच्या मागण्या पूर्व सहमतीसाठी विभाग प्रमुखामार्फत/प्रशासकीय विभागामार्फत करण्यात येतील आणि हे प्रमुख अशा सर्व मागण्या वैद्यकीय मंडळाकडे पाठवतील. मंडळ, प्रतिपूर्तीची समर्थनीयता व मर्यादा यासंबंधात निश्चित स्वरूपाची शिफारस करील. संदर्भाधीन उपचार भारतामध्ये उपलब्ध नसल्याचे आणि आजार परिच्छेद १(तीन) खालील आजारांत अंतर्भूत असल्याचे देखील मंडळाने प्रमाणित केले पाहिजे, संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई वैद्यकीय मंडळाने दिलेले असे प्रमाणपत्र, पृष्ठांकित करून ते प्रकरण ज्याने मंडळाकडे पाठविले असेल, त्या संबंधित प्रशासकीय विभागाकडे/विभाग प्रमुखाकडे पाठवतील.

(दोन) भारत सरकारच्या ज्या कर्मचाऱ्यांची प्रकरणे राज्य मंडळाकडे पाठविण्यात येतील त्यांच्या बाबतीत संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई वैद्यकीय मंडळ यांनी प्रमाणपत्र पृष्ठांकित करून ते पुढील कार्यवाहीसाठी महासंचालक, आरोग्य सेवा, दिल्ली यांच्याकडे पाठवतील.

[illegible] प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेसाठी मुंबई येथील [illegible] [illegible] जी अनुसूची वेळोवेळी अंमलात असेल ती स्वीकारण्यात [illegible]

-:-

[illegible](२८०००-८-९१)-१३

[illegible]प्राप्त रुग्णालयातील वैद्यकीय उपचार :-

४. परिच्छेद तीन [१ ते ५] मध्ये नमूद केलेल्या ज्या विशिष्ट उपचारांच्या संदर्भात परदेशातील उपचार मिळण्यासाठी सर्वसाधारणपणे विनंतीवजा अर्ज करण्यात येतात आणि ज्यासाठी राज्य शासनाच्या रुग्णालयातील उपचारांच्या सोयी अद्याप देखील अपुऱ्या आहेत त्या विशिष्टोपचारांच्या बाबतीत शासन याद्वारे, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दिलेल्या यादीतील रुग्णालयांमधील विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करुन घेण्याची परवानगी देण्यात येत आहे. अशा प्रकरणांमध्ये विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करुन घेण्यास महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम शिथील करुन विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करुन घेतल्यास ज्या संबंधित रुग्णालयात उपचार देण्यात आले असतील त्या रुग्णालयाने आकारलेल्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती देण्यात यावी, मात्र त्यास प्रवास खर्चाचा अपवाद असेल. या रुग्णालयातील अधिक्षक, प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी किंवा जो अधिकारी रुग्णालय प्रमुखाने घोषित केला असेल तो, शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांचेकरिता "प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी" असेल.

अग्रिम सुविधा :-

५. शासनाने खाली नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारांवरील विशिष्ट उपचार करुन घेण्याकरिता काही शासनमान्य खाजगी तसेच शासकीय रुग्णालयांत घेतलेल्या/मागणी केलेल्या औषध व उपकरणे यावरील संभाव्य खर्चासाठी रु. ७५,०००/- च्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम मंजूर करण्यात येईल.

१] हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे.

२] हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया.

३] अँन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया.

४] मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया.

५] रक्ताचा कर्करोग.

हे अग्रिम मंजूर करण्यासंबंधिच्या अटी व शर्ती सोबतच्या परिशिष्ट "ब" मध्ये नमूद केल्या आहेत.

६. वरील प्रकरणी केलेल्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसंबंधीची सर्व देयके सोबत जोडलेल्या "क" व "ड" नमुन्यांत भरुन प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या संमतीने सादर करणे आवश्यक आहे.

७. विशिष्ट आजारांकरिता शासनाने मान्य केलेली रुग्णालयांची यादी परिशिष्ट अ मध्ये देण्यात आली आहे. (परिशिष्ट अ जोडले आहे.)

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

स्वाक्षरी/-

(एल. जी. अप्पेवार)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

Scanned with CamScanner

परिशिष्ट - ब

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी-१०९९/प्र. क्र. २३८/आरोग्य-३ दि
२७ ऑगस्ट १९९९ चे सहपत्र.

अग्रिम मंजूरीच्या अटी व शर्ती.

[१] [अ] महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ अनुसार जे शासकीय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र आहेत अशा शासकीय कर्मचा-यांना हे अग्रिम मंजूर करण्यात येईल.

[ब] अस्थायी शासकीय कर्मचा-यांना दोन स्थायी कर्मचा-यांचा जामीन देणे आवश्यक आहे.

[क] जर पती पत्नी दोघेही शासकीय कर्मचारी असतील तर अग्रिम हे कोणा एकालाच मंजूर करण्यात येईल.

[२] हे अग्रिम फक्त महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ च्या तरतूदीनुसार व त्यासंबंधात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार ज्या उपकरणांच्या खरेदीवरील व औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल तेव्हाच मंजूर करण्यात येईल.

[३] शासकीय कर्मचा-याने आपल्या अग्रिमाच्या अर्जासोबत उपकरणाची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकीय रुग्णालयामध्ये अथवा वेळोवेळी शासन मान्यता देण्यात आलेल्या खाजगी रुग्णालयाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

[४] हे अग्रिम उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च याकरिता ७५,०००/- रुपयांच्या कमाल मर्यादेपर्यंत मंजूर करण्यात येईल. सदर अग्रिमाची रक्कम संबंधित कर्मचा-यास प्रत्यक्षात शस्त्रक्रियेच्या दिनांकापूर्वी जास्तीत जास्त १५ दिवस अगोदर देण्यात यावी.

[५] नियमांचे योग्य पालन करुनच अग्रिम मंजूर करण्यात यावे. ज्या कारणासाठी हे अग्रिम मंजूर झाले आहे त्याच कारणासाठी ते उपयोगात आणले गेले आहे हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखाची राहील.

[६] [अ] काही अपरिहार्य कारणास्तव मंजूर झालेले अग्रिम खर्च न झाल्यास ते मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्याच्या कालावधीत वसूल करण्यात येईल अथवा शासकीय कर्मचा-यास देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्ती रकमेतून समायोजित करण्यात येईल. जर अग्रिमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकामधून वसूल होण्यासारखी नसेल तर उरलेली रक्कम शासकीय कर्मचा-यांच्या वेतनातून अथवा इतर देय रकमेतून एकाच हप्त्यात वसूल करण्यात येईल.

(७) अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर धरणांधणी अग्रिमासंबंधीच्या आदेशात असलेल्या व्याजाच्या कमीत कमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

नियम क्रमांक ८ वरील नियमानुसार अग्रिम मंजूर करण्याचे अधिकार महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेव.च्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम १९८१ च्या परिशिष्टामध्ये २ मध्ये नमूद केलेल्या विभागीय प्रमुखांना राहतील.